

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**İKİNCİ BÖLÜM
KARAR****DERYA ERDOĞAN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası : 2018/13238
Karar Tarihi : 18/5/2021

Başkan : Kadir ÖZKAYA
Üyeler : Engin YILDIRIM
M. Emin KUZ
Yıldız SEFERİNOĞLU
Basri BAĞCI
Raportör : Nahit GEZGİN
Başvurucular : 1. Derya ERDOĞAN
2. Feraşet DÖNGEL
3. Gonca DÖNGEL
4. Nehir SELVİ
Başvurucular Vekill : Av. Ali DÖNGEL

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Bir kişinin kasten öldürülmesine ilişkin ceza muhakemesinin makul ivedilikle yürütülmemesi nedeniyle yaşam hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 26/4/2018 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.
6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinden ulaşılan bilgi ve belgelere göre ilgili olaylar özetle şöyledir:

8. Başvurucular Aksaray'da yaşamaktadır. Başvurucu Feriştin Döngel'in eşi, diğer başvuru babası, 1958 doğumlu İ.D. 27/7/2009 tarihinde silahlı bir saldırı sonucu yaşamını yitirmiştir.

9. Aksaray Cumhuriyet Başsavcılığı (Başsavcılık) olaya ilişkin resen soruşturma başlatmıştır. Soruşturma kapsamında üç şüpheli tutuklanmış; ikisi 19/2/2010 tarihinde, üçüncüsü ise 24/3/2010 tarihinde serbest bırakılmıştır.

10. Başsavcılık 27/10/2009 tarihinde, bir şüpheli hakkında maktulü tasarlayarak öldürme, silahlı ateş ederek genel güvenliği tehlikeye sokma ile yasak nitelikte silah taşıma; iki şüpheli hakkında tasarlayarak öldürme suçuna yardım etme, sonuncu şüpheli hakkında ise suç üstlenme, suç delillerini gizleme ve silahlı ateş ederek genel güvenliği tehlikeye sokma suçlarından kamu davası açmıştır. Maktulü tasarlayarak öldürme suçunun şüphelileri akrabadır.

11. Aksaray Ağır Ceza Mahkemesinde (Ağır Ceza Mahkemesi) görülen kamu davasında başvuru davaya katılma talepleri kabul edilmiştir. Kovuşturmada sanıklar, aynı müdafinin yardımından yararlanmışlardır.

12. Ağır Ceza Mahkemesi 29/11/2011 tarihinde kovuşturmayı sonlandırarak hüküm vermiştir. Mahkeme, maktulü tasarlayarak öldürme suçundan sanık M.İ.nin eylemini meşru savunma kapsamında gerçekleştirdiği kanaatine vararak beraatine karar vermiştir. Mahkeme, sanığın silahlı ateş ederek genel güvenliği kasten tehlikeye sokma suçundan 2 yıl 1 ay hapis, yasak nitelikte silah taşıma suçundan 10 ay hapis ve adli para cezası ile cezalandırılmasına karar vermiştir. Mahkeme, maktulü tasarlayarak öldürme suçuna yardım ettikleri iddia edilen iki sanığın beraatine karar vermiştir. Son olarak suç üstlenme ve suç delillerini gizleme suçlarını işlediği iddia edilen sanığın beraatine karar vermiş ancak bu sanığın silahlı ateş ederek genel güvenliği kasten tehlikeye soktuğu gerekçesiyle 2 yıl 1 ay hapis cezası ile cezalandırılması gerektiği sonucuna varmıştır.

13. Hüküm, haklarında öldürme suçu dışındaki suçlardan mahkûmiyet kararı verilen sanıklar yanında başvuru davaları da temyiz edilmiştir. Temyiz incelemesini yapan Yargıtay 1. Ceza Dairesi (Daire) 31/3/2014 tarihinde hükümü bozmuştur. Dairenin bozma gerekçesinde, kasten insan öldürme suçunun failleri olarak yargılanan sanıklardan birinin savunulmasının diğer sanıklar yönünden savunmada zafiyet yarattığı bir durumda sanıklar arasında menfaat uyumsuzluğunun bulunduğu kabul edilmesi gerektiği, somut olayda da aynı öldürme suçunun failleri olduğu ileri sürülen akrabaların menfaatleri arasında çatışma olduğu dikkate alınmaksızın aynı müdafinin yardımından yararlanmalarının bozma nedeni olarak görüldüğü açıklanmıştır. Daire, bozma nedenine göre hükmün diğer yönlerini incelememiştir.

14. Bozma üzerine kovuşturmayı yeniden yürüten Ağır Ceza Mahkemesi 3/12/2014 tarihinde ikinci kez hüküm vermiştir. Mahkeme, bu kez sanık M.İ.nin maktulü haksız tahrik altında kasten öldürdüğüne, diğer iki sanığın da söz konusu suça haksız tahrik altında yardım ettiğine kanaat getirerek sanıkların 4 yıl 2 ay ile 12 yıl 6 ay arasında değişen hapis cezalarıyla

cezalandırılmasına karar vermiştir. Mahkeme, öldürme suçuna katıldığı ileri sürülmemeyen diğer sanığın ise suç üstlenme ve suç delillerini gizleme suçlarından mahkûmiyetine karar vermiş ancak bu hükmün açıklanmasını geri bırakmıştır.

15. Bu hükmün de sanıklar ve başvurucular tarafından temyiz edilmiştir. UYAP üzerinden yapılan incelemede dava dosyasının 8/5/2015 tarihinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği anlaşılmıştır. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 18/7/2018 tarihinde düzenlenip dava dosyası ile birlikte Daireye gönderilen 2015/173378 numaralı tebliğname, Daire tarafından başvurucular vekiline tebliğ edilmiştir. Başvurucular vekili 3/11/2020 tarihinde Ağır Ceza Mahkemesi kanalıyla tebliğnameye cevap niteliğinde dilekçe göndermiştir. Başvurucular vekilinin cevap dilekçesi içeriğinden, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının tebliğnamesinde belirlenen cezalarda haksız tahrik hükümleri nedeniyle azami düzeye yakın indirim yapılması gerektiğinden bahisle hükmün bozulmasının talep ve mütalaa edildiği anlaşılmıştır. Hükmün, Dairenin 11/1/2021 tarihli ilamıyla onanarak kesinleşmiştir.

16. Başvurucular başvuru formunda, olay nedeniyle uğradıkları maddi ve manevi zararlarının giderilmesi amacıyla Aksaray 2. Hukuk Mahkemesi nezdinde bir dava açtıklarını belirtmekle birlikte tarihi ve kayıt numarası dâhil davaya ilişkin bilgiye yer vermemiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

17. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "*Tanımlar*" kenar başlıklı 2. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

...

e) Soruşturma: Kamuna göre yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi,

f) Kovuşturma: İddianamenin kabulüyle başlayıp, hükmün kesinleşmesine kadar geçen evreyi,

...

İfade eder."

18. 5271 sayılı Kanun'un "*Ara verme*" kenar başlıklı 190. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Duruşmaya, ara verilmekstzin devam edilerek hüküm verilir. Ancak, zorunlu hâllerde davanın makul sürede sonuçlandırılmasını olanaklı kılabacak surette duruşmaya ara verilebilir."

19. 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "*Ceza Kanununun amacı*" kenar başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(1) Ceza Kanununun amacı; kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini"

önlemektir. Kanunda, bu amacın gerçekleştirilmesi için ceza sorumluluğunun temel esasları ile suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir."

20. 5237 sayılı Kanun'un "Yardım etme" kenar başlıklı 39. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Suçun işlenmesine yardım eden kişiye, işlenen suçun ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirmesi halinde, onbeş yıldan yirmi yıla; müebbet hapis cezasını gerektirmesi halinde, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası verilir. Diğer hallerde cezanın yarısı indirtir. Ancak, bu durumda verilecek ceza sekiz yılı geçemez."

21. 5237 sayılı Kanun'un "Kasten öldürme" kenar başlıklı 81. maddesi şöyledir:

"(1) Bir insanı kasten öldüren kişi, müebbet hapis cezası ile cezalandırılır."

22. 5237 sayılı Kanun'un "Nitelikli haller" kenar başlıklı 82. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kasten öldürme suçunun;

a) Tasarlayarak,

...

İşlenmesi halinde, kişi ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

23. Mahkemenin 18/5/2021 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucuların İddiaları

24. Başvurucular; yakınlarının öldürülmesiyle sonuçlanan olay ile ilgili olarak devletin ölümün sebebini ve sorumlularını etkili bir ceza soruşturmasıyla ortaya çıkarıp makul ivedilikle yürütülen bir kovuşturma sonucunda yeterli cezalar ile cezalandırmadığını, yıllardır süren ceza muhakemesi nedeniyle hukukun üstünlüğüne dair kendilerinde var olan inancın zedelendiğini, makul ivedilikten uzak sürecin kendilerini derinden üzdüğünü, ayrıca olay nedeniyle uğradıkları zararların giderilmesi için açtıkları davada kovuşturmanın sonucunun bekletici mesele yapılmakta olduğunu belirterek Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı ile Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

1. Hukuki Nitelendirme ve İnceleme Kapsamı Yönünden

25. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucular, yakınlarının ölümüne ilişkin ceza

muhakemesi sürecini makul özen ve ivedilikten uzak olduğu iddiasıyla bireysel başvuruya konu etmiştir. Başvurucular, ceza muhakemesinin soruşturma evresinin ölüm sebebinin ve sorumluların ortaya çıkarılmadığı, kovuşturma evresinin ise makul ivedilik sağlanmadığı için etkililikten uzak olduğunu iddia etmiştir. Dolayısıyla başvurucuların adil yargılanma hakkı kapsamında ileri sürdükleri kovuşturma evresine ilişkin iddialarının yaşam hakkının etkili ceza soruşturması yürütülmesine ilişkin usul boyutu kapsamında incelenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Bununla birlikte başvurucular, ceza muhakemesinin makul zamanda tamamlanmaması nedeniyle açmış oldukları tazminat davasının sonuçlanmadığını belirterek hak arama hürriyetlerinin ihlal edildiğini iddia etmiştir. Öncelikle ceza muhakemesinin tazminat davası üzerindeki etkileri de dikkate alınarak söz konusu davanın Anayasa'nın 40. maddesinde düzenlenen *etkili başvuru hakkı* kapsamında incelenebilmesi diğer şartlar oluştuğunda mümkün olmakla birlikte başvuruda, söz konusu davaya ilişkin herhangi bir bilgi ve başkaca açıklamaya yer verilmediği görüldüğünden söz konusu hak kapsamında bir inceleme yapılmamıştır.

2. Kabul Edilebilirlik Yönünden

26. Bireysel başvuru yolunu işletebilecekler esas itibarıyla doğrudan mağdur sıfatını taşıyan kişiler olmakla birlikte somut olayın koşullarına ve ihlal edilen hakkın niteliğine göre doğrudan mağdur ile arasında kişisel ve özel bir bağ bulunan, dolayısıyla da Anayasa'nın ihlalden olumsuz olarak etkilenen veya ihlalin sona ermesinden meşru ve kişisel bir menfaati bulunan kimseler de *dolaylı mağdur* sıfatıyla bireysel başvuruda bulunabileceklerdir (*Engin Göz ve diğerleri*, B. No: 2013/3955, 14/4/2016, § 53).

27. Bununla birlikte dolaylı mağduriyetin ortaya çıkması, somut olayın koşulları ile ihlal edilen hakkın niteliğine bağlı olarak değişebilmektedir. Nitekim Anayasa Mahkemesi, mağdurun bizzat başvuru yapmasının mümkün olmadığı ve yakın akrabalık ilişkisinin bulunduğu kimi durumlarda -özellikle yaşam hakkının söz konusu olduğu durumlarda- başvurucuların ihlalden doğrudan etkilenmemiş olmalarına rağmen dolaylı olarak etkilenmiş olmaları nedeniyle başvuru yapabileceklerine karar vermiştir (pek çok karar arasından bkz. *Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, B. No: 2012/752, 17/9/2013, § 41). Başvurucular, ölenin eşi ve çocuklarıdır. Dolayısıyla başvuruda, başvuru ehliyeti bakımından bir sorun görülmemiştir.

28. Açıklanan gerekçelerle açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka neden bulunmadığı da anlaşılan başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

3. Esas Yönünden

29. Anayasa'nın 5. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Devletin temel amaç ve görevleri, ... Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır."

30. Anayasa'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" kenar başlıklı 17. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“Herkes, yaşama, ... hakkına sahiptir.”

31. Devletin yaşam hakkı kapsamında yaşamı korumak için etkili hukuki tedbirler alması (gerekli yasal düzenlemeleri oluşturma ve yasaların uygulanmasını sağlayacak etkili bir mekanizma kurma şeklinde) gerekir. Devletin bunun yanında doğal olmayan (şüpheli) bir ölüm gerçekleşmiş ise olayı soruşturma ve gerektiğinde ihlale karşılık gelen yeterli yaptırma karar vermeye ilişkin usul yükümlülüğü de bulunmaktadır. Ölümle ilgili olayın ardından etkili soruşturma -söz konusu olmuş ise kovuşturma evresini de kapsayan- yerine getirilebilecek bu pozitif yükümlülük, soruşturma işlemleri ile yöntemlerine ilişkin olduğundan yaşam hakkının usul boyutunu oluşturmaktadır. Bu yükümlülüğün yerine getirilmesindeki amaç, olay özelinde mağduriyetin giderilmesinin yanında devletin etkili (caydırıcı yaptırımlar içeren) yasal düzenlemeleri oluşturma ve bu yasal düzenlemelerin uygulanmasını sağlayacak etkili bir mekanizma (mahkemeler, başsavcılıklar vb.) kurma yoluyla yaşamı koruma altına almasının bir anlam ifade edebilmesini sağlamaktır. Bu ise ancak yaşam hakkını koruyan hukukun etkili uygulanabilmesi ile olabilmektedir. Bu nedenle Anayasa'nın 5. maddesi ile bir arada yorumlanan 17. maddeden doğan yaşamı koruma yükümlülüğü, devlete bu konuda gerekli hukuki tedbirler oluşturulması yükümlülüğü yanında olayın niteliğine göre yaşamı koruma potansiyeli olan hukukun etkili biçimde uygulanmasına ilişkin olay sonrası yükümlülük yüklemektedir. Bu itibarla usul yükümlülüğü, yaşamı korumaya ilişkin pozitif yükümlülüğün somut olayda yerine getirilmesi gereken bir parçası, uzantısıdır (benzer yöndeki değerlendirmeler için bkz. *Aziz Biter ve diğerleri*, B. No: 2015/4603, 19/2/2019, § 58).

32. Bununla birlikte usul yükümlülüğünün olayda gerektirdiği soruşturma türü yaşam hakkının esasına ilişkin yükümlülüklerin cezai yaptırım gerektirip gerektirmediğine bağlı olarak tespit edilmelidir. Kasten ya da saldırı veya kötü muameleler sonucunda meydana gelen ölümlere ilişkin olaylarda Anayasa'nın 17. maddesi gereğince devletin varsa sorumluluğuna ve sorumluların tespitine ve cezalandırılmalarına imkân verebilecek nitelikte cezai soruşturmalar yürütme yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu tür olaylarda yürütülen idari ve hukuki soruşturmalar ve davalar sonucunda sadece tazminat ödenmesi, yaşam hakkı ihlalini gidermek ve mağdur sıfatını ortadan kaldırmak için yeterli değildir (*Serpil Kerimoğlu ve diğerleri*, § 55).

33. Kamu gücünün kullanımı sonucu gerçekleşen ölümlerin daha sıkı bir şekilde incelenmesi gerekmele birlikte -olası cezai sorumluluğun tespiti adına- kovuşturma aşaması dâhil sürecin 17. maddenin gereklerine cevap verebilecek nitelikte olmalıdır (*Sadık Koçak ve diğerleri*, B. No: 2013/841, 23/1/2014, § 77).

34. Yürütülecek soruşturmaları ve kovuşturmaları makul bir süratle gerçekleştirme zorunluluğu da zımnen mevcuttur. Bazı özel durumlarda soruşturmanın veya kovuşturmanın ilerlemesine engel olan unsurlar bulunabilir. Bununla birlikte soruşturmada ve kovuşturmada yetkililerin gerektirdiği ölçüde ivedilikle hareket etmeleri -olayların daha sağlıklı şekilde aydınlatılmasının sağlanabilmesi yanında- hukuka aykırı eylemlere hoşgörü gösterdiği veya kayıtsız kaldığı izlenimi verilmesinin önüne geçilerek kişilerin hukukun üstünlüğüne olan bağlılığını sürdürmesi açısından kritik bir öneme sahiptir (*Deniz Yazıcı*, B. No: 2013/6359, 10/12/2014, § 96).

35. Başvurucuların -olaya ilişkin soruşturma evresinin olayın sebebini ve sorumlularını ortaya çıkarmakta yeterli olmadığını ileri sürmekle birlikte- olayın şüphelileri dışında üçüncü kişinin olaya karıştığını, olayın aydınlatılması için delillerin toplanması

bakımından makul tedbirlerin alınmadığını iddia etmedikleri ancak kovuşturma evresinde sanıkların hukuka aykırı öldürme nedeniyle cezalandırılmalarını talep ettikleri anlaşılmıştır. Şikâyetlerinin bütünüdür değerlendirilmesinden başvuru sahiplerinin yetkili yargısal mercilerin olaya ilişkin kesin hüküm vermemiş olmasından yakındıkları sonucuna varılmıştır. Bir başka anlatımla başvuruda, başvuru sahiplerinin yakınının kasten öldürülmesine rağmen aradan geçen zamanda ölümle ilişkin -varsa- cezai sorumluluğun ve sorumluluğa göre yaptırımın karar altına alınmamış olmasının bireysel başvuruya konu edildiği anlaşılmıştır.

36. Yukarıda ifade edildiği üzere etkili ceza soruşturması yürütülmesi yükümlülüğü sadece kamu görevlilerinin kasıtlı eylemleri bakımından söz konusu olmayıp üçüncü kişilerin benzer eylemlerinde de gündeme gelmektedir.

37. Soruşturma ve devamında yürütülen kovuşturmanın makul sürele yürütülüp yürütülmediğine ilişkin tespit başvuruya konu olayın kendine özgü koşullarına, şüpheli veya sanık sayısına, suçlamaların niteliğine, olayın karmaşıklık derecesine ve ilerlemesine engel başka güçlüklerin bulunup bulunmadığına göre farklılık gösterebilecektir.

38. Somut olaya bu yönleriyle bakıldığında kovuşturmada 29/11/2011 tarihinde verilen hüküm, sanıkların müdafii yardımının alınmadığına ilişkin eksiklik nedeniyle Yargıtay tarafından 31/3/2014 tarihinde bozulmuştur. Bozma üzerine Ağır Ceza Mahkemesince yeniden yürütülmeye başlanan kovuşturmada eksiklikler giderildikten tam dokuz ay sonra 3/12/2014 tarihinde ikinci hüküm verilmiştir.

39. Bu aşamadan sonra dava dosyasının Ağır Ceza Mahkemesi tarafından temyiz incelemesi için 8/5/2015 tarihinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği ve hükmün temyiz incelemesini yapan Yargıtay 1. Ceza Dairesinin 11/1/2021 tarihli ilamıyla onanarak kesinleştiği görülmektedir.

40. Sonuç olarak olayın 27/7/2009 tarihinde gerçekleştiği, Başsavcılık tarafından yürütülen soruşturma sonucunda, olaydan tam üç ay sonra 27/10/2009 tarihinde şüpheliler hakkında kamu davası açıldığı, iddianamenin kabulünden sonra başlayan kovuşturma evresinin ise 11/1/2021 tarihinde sona erdiği görülmüştür.

41. Başvuruya konu soruşturma ve iki dereceli yargılama aşamalarının ilerlemesine engel olan herhangi bir unsur ya da güçlüğü bulunmaması ile olayın kanun yolu incelemesi aşamasının bu derece uzun sürmesine sebebiyet verecek nitelikte bir karmaşıklığa sahip olmaması, başvuru sahibinin bu gecikmede hiçbir dahlinin olmaması gibi hususlar dikkate alındığında ceza muhakemesinin on bir yılı aşkın bir sürede tamamlanmış olmasının makul olduğunun söylenemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

42. Somut olayda yargı sisteminde daha sonra ortaya çıkabilecek benzer ihlallerin önlenmesinde sahip olunan önemli rolün zarar görmesine neden olabilecek şekilde yetkili mercilerce makul ivedilikle hareket edilmeyip bu konuda gereken hassasiyetin gösterilmediği sonucuna varılmıştır. Bu hassasiyetin kişilerin hukukun üstünlüğüne olan bağlılığını sürdürmesi ve adalete güvenin sarsılmaması açısından azami oranda gösterilmesi gerektiğinin bu noktada yeniden hatırlatılması uygun olacaktır.

43. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkının usule ilişkin boyutunun ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

4. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Y6n6nden

44. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluğu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şbyledir:

“(1) Esas inceleme sonunda, başvurucunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi h6ltnide ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere h6kmedilir. ...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak 6zere dosya ilgili mahkemeye g6nderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan h6llerde başvurucu lehine tazminata h6kmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu g6sterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla y6k6ml6 mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde m6mk6nse dosya 6zerinden karar verir.”

45. Başvurucular 60.000 TL manevi tazminata karar verilmesi talebinde bulunmuştur.

46. Yaşam hakkının usul boyutunun ihlal edildiği sonucuna varılmıştır. Bu nedenle yalnızca ihlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında başvuruculara net 60.000 TL manevi tazminatın m6ştereken 6denmesine karar verilmesi gerekir.

47. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 294,70 TL harç ve 3.600 TL vek6let t6cretinden oluşan toplam 3.894,70 TL yargılama giderinin başvuruculara m6ştereken 6denmesine karar verilmesi gerekir.

VI. H6K6M

Açıklanan gerekçelerle;

A. Yaşam hakkının usul boyutunun ihlal edildiğine ilişkin iddianın **KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,**

B. Anayasa'nın 17. maddesinde g6vence altına alınan yaşam hakkının usul boyutunun **İHLAL EDİLDİĞİNE**

C. Başvuruculara net 60.000 TL manevi tazminatın **M6şTEREKEN 6DENMESİNE,**

D. 294,70 TL harç ve 3.600 TL vek6let t6cretinden oluşan toplam 3.894,70 TL yargılama giderinin başvuruculara **M6şTEREKEN 6DENMESİNE,**

E. 6demelerin, kararın tebliğini takiben başvurucuların Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren d6rt ay içinde yapılmasına, 6demede gecikme olması h6linde bu s6remin sona erdiği tarihten 6deme tarihine kadar geçen s6re için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin bilgi için Aksaray Ağır Ceza Mahkemesine (E.2014/181) GÖNDERİLMESİNE,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 18/5/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
M.Emin KUZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Basri BAĞCI